

Jász Attila – Csendes Toll

Bö lénytakaró

(RÉSZLETEK)

SZERETIK-E EGYMÁST,

ilyen nem jut jelen időben
az ember eszébe, akár sápadtarc,
akár indián vagy, erre csak utólag
gondol az emberi lény, amikor már
valamennyire tudja is, bár inkább
csak sejti a választ,

apádra és anyádra gondolsz, és ez is
majd a saját esküvődön jut eszedbe, ahol
húsz év után először találkoznak szüleid,
láthatóan megbékélve egymással,

és az esküvői vacsora legkellemesebb
pillanata, amikor látod, hogy úgy
beszélgetnek, mintha csak ketten
lennének, nyilván van mit tisztázniuk,

és talán az sem véletlen, hogy pont most
jutnak ezek a dilemmák eszedbe, hiszen
talán éppen hasonló helyzetben vagy,
fontossá válik, hogy tudd,
hogy bizonyos legyél valamiben,

valamiért mindig azt gondoltad,
hogy szerelemgyerek vagy, becsúsznál
valahogy két ember életébe, valamiért
őket választottad, ide, hozzájuk születél le,
bár eleinte azt hiszed, komolyan gondolnak
rád már érkezésed előtt, meghívna az életükbe,
mégis úgy tűnik jó ideig, látszólagos hiba leszel,
zárvány, csak bonyolítod az életüket, persze
már késő ezen morfondírozni,

mindenesetre rengeteget szenvednek
mindketten, szinte kétségbeejtően sokat,
apád belerokkan, látszólag nem ebbe,
persze dehogynem, mivel éppen a szívével
lesz komoly baj, az anyád is belerokkan,
másképpen, nem heveri ki a kudarcot,
ami gyerekekkel is jár,

ahogy az emberi lények ritkán hevernek ki
egy feldolgozhatatlan kudarcot, egy látszólag
életet meghatározó tévedést, így anyád is,
apád is viszi tovább a terhet, nem tudják
lerakni, vagyis újabb házasságokkal tetézik
a megoldatlanságot, hátha van másik jóvátétel,

így már gyerekkorodban megérted a szapphói,
lélektani igazságot, megnyugszol, már akkor
evidens, csak azért gyűlöli annyira anyád
az apádat, mert igazából szereti, vagy
legalábbis valamikor nagyon szerette,

és apád, ez majdnem bizonyos, öntudatlan
őskeresztény módon mindent megbocsát
anyádnak, talán mert még mindig szereti,
na de miért nem lehet ezt időben megtudni,
költői a kérdés, persze, meg feleslegesen naiv is,
hiszen az emberi lények szeretnek és szenvednek,
meg fordítva is így van,

furcsa egy dolog ez az idő nevű isteni találmány,
meg egyszerre zseniális is, sokkal egyszerűbben
kellene egymásra kérdezni időben, de nem könnyű,
vagy legalább az emberi lényeknek önmagukban-
önmaguknak feltenni a kérdést, még az se könnyű,
te már csak tudod.

TE CSAK TUDOD,

hiszen a legálomszerűbb hely
gyerekkorod indián világában a kastélykert,
így hívják a falubeliek, mert a kórház
egykori kastély, meg is marad jellegében annak,
csak a szocializmus államosítja és csinál
kórházat belőle,

és ebben a kórházban érzed magad először
egyedül a földi világban, amikor kétéves
korodban mandulaműteted miatt
magadra hagynak anyádék, nem tudod,
érted, miért nem kell nekik a kétéves gyerek,
a műtétről nem is beszélve, de az valójában már
másodlagos dolog, rácsos ágyba fektetnek,
jól emlékszel,

vaságy volt, elől felhúzható ráccsal,
de neked nem sikerül kijutni belőle egyedül,
így van kitalálva, csak rázod és ordítasz,
amit persze nem szabadna, aztán egy idő után,
fél nap legalább, félájultan fekszel csak az ágyban,

nézel ki a rácsok között egykedvűen,
talán nem is ordítasz már, minden bizonnyal
az eredménytelenség miatt, nem a frissen műtött
heg akadályoz, de befelé folyamatosan hallod
saját kétségbeesett üvöltésed,

néhány nap múlva, de ki tudja, mennyi idő
is telik el közben egyáltalán, váratlanul
megjelennek anyádék, és hazavisznek,
valamiért mégis kell nekik ez a kétéves
ordító gyerek, állapítod meg, de azért
ettől kezdve gyanakvó leszel, egészen
a mai napig, hogy bármikor visszavihetnek,
vagy csak eleve tévedésből hoztak el onnan
születéskor,

a kórházkert viszont, évekkel később életed
egyik legfontosabb misztériumhelyévé válik,
a kastély egykori lakói hatalmas,
arborétum jellegű kertet hagynak maguk után,

a háború vége óta nem gondolzza senki, elvadul,
ám így is megőrizi egykori méltóságát,
vagy talán éppen ezért még sejtelmesebb lesz,
tiltott terület amúgy, nincs gondozója
a kertnek, de őre igen, lopakodni kell végig,
nem hagyhat ki egy pillanatra sem a figyelmed,

de egy fiatal indián számára tökéletes
gyakorlóterep, ismeretlen virágok nyílnak,
egzotikus bokrok rejtőznek az öreg fák között,
ritka, hatalmas fák uralják a területet,

amit a kukoricás felől lehet megközelíteni,
magas kőfalon kell átmászni úgy,
hogy a csősz a kunyhójából ne vegyen észre,
nem veszélytelen, a kerítésen belül
vannak sétányok, de arra tiltott
területen járó falusi indiánként
nem mersz lépni, az ösvényeken is
óvatosan araszolgatsz, majdnem mindig
egyedül mész kalandozni, talán ettől is
ivódik beléd annyira mélyen az élmény,

évekig is eltart, mire az egész hatalmas
kertet bejárod, felfedezed, persze
minden évszakban más, és a folyamatos
veszély ellenére nagyon otthon érzed magad
egy idő után, de azért a zsebedben lapul
a nagyapádtól kapott rozsdás kisbicska,
kezervedben bot, sűrű a növényzet,

egy-egy kis elzárt tisztás van csak,
ahol élvezni lehetne a napfényt, de
nem teszed, nem mered, mert ott
könnyen megláthatnak, nehéz lenne
menekülni, pedig a fák közül kibukkanó
tisztások elvarázsolt vidéknek tűnnek,
mintha álomban bolyonganál,

azóta is sokszor visszatérő helyszín
tényleges álmaidban, a kevés hely közül
az első életedben, ahol valóban kicsit
jobban meggömbül tér és idő, ezt persze
nem így mondtad volna akkor, nem ismerted
e fogalmakat, ebből is látszik, hogy valóban
ez a helyzet, főként mivel állandó balhé
van belőle,

elfelejtesz figyelni az idő e területen kívüli
rendíthetetlen múlására, és nagyszüleid
sok mindent megengednek, de időnként
le kell jelentkezned, nem beszélve róla,
hogy a kastélykert tiltott terület számodra,
hiába régi a nóta, hogy a tiltott gyümölcs
a legédesebb,
igaz.